



**2**

**සසුන බැබළවූ සරණංකර සඟරප් තෙරණුවෝ**

සෙංකඩගල යුගය සමාජය, දේශපාලන, ආගමික හා ශාස්ත්‍රීය කටයුතු අතින් පිරිහීමට පත් වූ වකවානුවක් විය. යුරෝපීයයන් වූ පුර්තුගීසි හා ලන්දේසි ජාතික ආක්‍රමණිකයන්ගේ තාඩන පීඩනවලට මෙරට වැසියෝ ලක්ව සිටියහ. එකල බෞද්ධයන්ටත් හික්ෂුන් වහන්සේලාටත් නොයෙක් හිරිහැර තර්ජනවලට මුහුණ පෑමට සිදු විය.

මෙසමයෙහි ලක්දිව බුදු සසුන සහ අධ්‍යාපනය නගා සිටුවීමට කටයුතු කළ අය අතර වැලිවිට සරණංකර සංඝරාජ හිමියෝ ප්‍රමුඛ වෙති.

උන් වහන්සේගේ චරිතයෙහි කැපී පෙනෙන සුවිශේෂ අවස්ථා කීපයක් මේ පාඩමට ඇතුළත් වේ. මේ පාඩම සකස් කර ඇත්තේ කොටගම වාචිස්සර හිමියන්ගේ සරණඛිකර සඞ්ඝරාජ සමය හා තීරාණගම රතනසාර හිමියන්ගේ සඟරප් වතගොත කෘති ආශ්‍රයෙනි.

සරණංකර හිමියන්ගේ උපත සිදු වූයේ II වන විමලධර්මසූරිය (1687-1706) රජතුමාගේ කාලයේ දී ය. තුම්පනේ ප්‍රදේශයේ උපත ලද උන් වහන්සේගේ හිඟ නාමය කුලතුංග බව පොත පතෙහි සඳහන් වෙයි.

කුලතුංග දරුවා මූලික අධ්‍යාපනය ලැබුවේ එරමුදු ලියද්දේ උපාසක රාල නම් ගුරුතුමාගෙනි. නම් පොත, මගුල් ලකුණ, සකස්කඩය, නවරත්නය ආදී පොත් ද පුස්තකාලවල අකුරු ලිවීම ද ඔහු තම ගුරුවරයා වෙතින් උගත්තේ ය. එරමුදු ලියද්දේ උපාසක රාලගේ ශෝකියකු වූ සූරියගොඩ රාජගුරු හිමියන් වෙත යොමු කිරීමෙන් අනතුරුව දෙමාපිය ආශීර්වාදය ද ඇතිව ඔහු වැලිවිට සරණංකර නමින් පැවිදි කෙරිණි.

සූරියගොඩ හිමියන් යටතේ සිය දැනුම දියුණු කර ගැනීමට කටයුතු කළ සරණංකර සාමනේරයන් වහන්සේ එපමණකින් සැහීමකට පත් නො වූහ. විවිධ කාරණා නිසා මේ කාලය වන විට ලංකාවේ භාෂා, සාහිත්‍ය ක්ෂේත්‍රයන්හි පරිහානි තත්ත්වයක් උද්ගත වී තිබිණි. එබැවින් උන් වහන්සේට පාලි භාෂාව ඉගෙනීම සඳහා එවකට සිරගතව සිටි ලෙචිකේ රාල වෙත යෑමට සිදු විය. අලගල්ලේ කන්ද පාමුල කඩිගමුව ප්‍රදේශයේ වෙසෙමින් මාකෙහෙල්වල සිරගත කර සිටි ලෙචිකේ රාල වෙත දිනපතා යමින් බාලාවතාරයේ නාම කාණ්ඩය අවසානය දක්වා ඉගෙනීමට සරණංකර සාමනේරයෝ කටයුතු කළහ. තමන් උගත් දේ සිටිනාමඵලේ සිල්වත් තැන නැමති ස්වකීය මිත්‍රයකුට ඉගැන්වූ බව ද සඳහන් වේ. පසු කලෙක පල්කුඹුරේ අත්පදස්සී හිමියන්ගේ ඇසුරෙහි බාලාවතාරය සම්පූර්ණයෙන් ම උගත් උන් වහන්සේ ඉගෙනීමට දැක්වූ උනන්දුව පිළිබඳ කියැවෙන ජනප්‍රවාද රැසකි. උන් වහන්සේ සැතපෙන විට හිසට පොල් කටුවක් තබා ගත් බව එබඳු එක් කතාවකි. එයින් හිසට ඇති වන වේදනාව නිසා එක දිගට සැතපීමට නො හැකිව අවදි වූ සෑම අවස්ථාවක ම පාඩම් කිරීමට හා භාවනා කිරීමට කටයුතු කළ බව කියැවේ.

මේ වකවානුව ලක්දිව සඟ සසුන පිරිහී ගොස් ගෘහ ජීවිත ගත කරන ‘ගණිත්තාන්සේලා’ නම් කණ්ඩායමක් සංඝයාගෙන් ඉටු විය යුතු මෙහෙවර බාර ගෙන සිටි අවධියකි. සරණංකර හිමියෝ මෙම ක්‍රමය වෙනුවට පිණ්ඩපාතික සිල්වත් හික්ෂු පරපුරක් ඇති කිරීමට පෙරමුණ ගත්හ. උන් වහන්සේ අනුගමනය කළ සාමනේරවරුන් අයත් කණ්ඩායම ‘වැලිවිට සමාගම’ නමින් ද සාමනේරවරු ‘සිල්වත් තැන්’ යන නමින් ද හඳුන්වන ලදහ. ඒ වන විට පරිහානියට පත් වෙමින් පැවති අධ්‍යාපනය නගා සිටුවීමට කටයුතු කළ වැලිවිට සමාගම බෞද්ධ ජනයාගේ ප්‍රසාදයට පත් විය. මේ පිළිබඳව

ඊර්ෂ්‍යාවට හා අමනාපයට පත් අයගේ පැමිණිලි හේතුවෙන් නරේන්ද්‍රසිංහ රජු විසින් සරණංකර සාමනේරයන් ප්‍රමුඛ සිල්වත්තු ලග්ගල ප්‍රදේශයට පිටුවහල් කරන ලදහ.

මේ සමයෙහි ඉන්දියාවේ සිට පැමිණි බමුණකු විසින් පවසන ලද සංස්කෘත ශ්ලෝකයක් තේරුම් ගැනීමට නරේන්ද්‍රසිංහ රජු විසින් ගෙන්වන ලද කිසිවකුට නො හැකි වූ බවත් සරණංකර හිමියන්ට මේ පුවත සැල වී අදාළ ශ්ලෝකයේ අරුත සිය සිසුන්ට පැහැදිලි කර දුන් බවත් පොත පතෙහි සඳහන් වේ. ඒ බමුණා ඉදිරියේ බණ කීමට සමත් කෙනෙකු නො වූයෙන් පලිපාන මොහොට්ටාලගේ කීමෙන් සරණංකර හිමියන් කැඳවීමට රජු කටයුතු කර ඇත. එහි දී උන් වහන්සේ පාලි, සංස්කෘත, සිංහල භාෂා තුනෙන් ම බණ කී අතර රජුගේ අප්‍රමාණ ප්‍රසාදයට පාත්‍ර වූහ. එතැන් පටන් රජුගේ විශ්වාසය හා ගෞරවය දිනා ගත් උන් වහන්සේ උපසම්පදාව මෙරටට ගෙන්වා ගැනීම සඳහා බුරුමය, සියම ආදී රටවලට දූතයන් යැවීමට කටයුතු කළහ. මූලින් යවන ලද දූත කණ්ඩායම් දෙක ම අසාර්ථක වූ නමුදු කීර්ති ශ්‍රී රාජසිංහ රජ සමයේ දී තෙවන වර සියමට යැවූ දූතයන් මගින් ලක්දිවට උපසම්පදාව ගෙන්වා ගැනීමට සරණංකර හිමියෝ සමත් වූහ.

උන් වහන්සේ උපසම්පදාව ලැබුවේ පනස් පස්වන වියේ දී ය. සියම් රටේ සිට පැමිණි උපාලි නම් හික්ෂුවගේ මූලිකත්වයෙන් උපසම්පදා කර්මය සිදු කෙරුණු අතර මෙහි වැඩම කළ සියම් හික්ෂුහු සිල්වතුන් මහණ කරමින් ද, සාමනේරවරුන් උපසපන් කරමින් ද මෙරට සසුන දියුණු කළහ. මේ සියල්ලට ම මූලිකත්වය ගෙන ක්‍රියා කළ සරණංකර හිමියෝ මල්වතු විහාරයෙහි වැඩ විසූහ. මින් පසු කීර්ති ශ්‍රී රාජසිංහ රජතුමා විසින් කෝට්ටේ ශ්‍රී විදාගම මෛත්‍රේය සංඝරාජ හිමියන්ගෙන් පුරප්පාඩුව පැවැති සංඝරාජ තනතුර වැලිවිට සරණංකර හිමියන් වෙත පිරිනමන ලදී.

තමන් වහන්සේට සඟරප පදවිය හිමි වන බව සරණංකර හිමියන්ට කලින් දැන ගන්නට ලැබී ඇත. ඒ අවස්ථාවේ පන්සලේ උච්චස්සේ “උඩඟු නො ව මහණ, උඩඟු නො ව මහණ” යනුවෙන් තෙවරක් ලියා තැබීමට උන් වහන්සේ කටයුතු කළ බව ප්‍රකට ය. මේ පුවත ඇසූ රජතුමා සතුටට පත් වූ බව ද කියැවේ. සරණංකර හිමියන්ගේ නිහතමානීභාවය ඉස්මතු කරන මේ කතාව අපගේ ජීවිතවලට ද මහඟු ආදර්ශයකි.

මෙකල මහනුවර වාර්ෂික ඇසළ පෙරහැර පවත්වන ලද්දේ දෙවියන් සඳහා වූ සතර දේවාල පෙරහැරක් වශයෙනි. එහි දී දළදා වහන්සේට පූජෝපහාරයක් නො පැවැත්විණි. දළදා වහන්සේට පූජෝපහාරයක් වශයෙන් දළදා කරඬුව රැගත් මාලිගාවේ පෙරහැරක් ඉදිරියෙන් ම ගමන් කළ යුතු යැයි යෝජනා කර ක්‍රියාත්මක කරන ලද්දේ සරණංකර හිමියන් විසිනි. අද දක්වා පවතින මහනුවර දළදා පෙරහැර ඇරඹුණේ ඒ අනුව ය.

උන් වහන්සේ විසින් ලියන ලද ධර්ම ශාස්ත්‍රීය ග්‍රන්ථ රැසකි. මුනිගුණ අලංකාරය, සාරාර්ථ සංග්‍රහය, හේසජ්ජ මංජුසා සන්නය, මහා බෝධිවංශ සන්නය, සතරබණවර සන්නය ඉන් කිහිපයකි. උන් වහන්සේගේ ධර්ම ශාස්ත්‍රීය ප්‍රබෝධය නිසා ම සුපේශල ශික්ෂාකාමී සඟ පරපුරක් මෙරට බිහි විය. අද පවත්නා ශාසන පුනර්ජීවයේ පුරෝගාමියා වනුයේ ද පිණ්ඩපාතික, අසරණසරණ, රාජගුරු වැලිවිට සරණංකර සංසරාජ මාහිමිපාණන් වහන්සේ ය.

**අරුත් පැහැදිලි කිරීම**

බාලාවතාරය	පාලි ව්‍යාකරණ ග්‍රන්ථයකි.
සුපේශල ශික්ෂාකාමී	මනා සේ හික්මුණු/මනා පැවතුම් ඇති
පුනර්ජීවය	නැවත පණ ගැන්වීම
පුරෝගාමියා	මුල් වූ තැනැත්තා

**අවබෝධය**

- පාඩම කියවා පහත සඳහන් ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.
1. සරණංකර හිමියන් ඉගෙනීමට දැක්වූ දැඩි උනන්දුව පිළිබඳ කියැවෙන සිදුවීමක් පාඩමෙන් උපුටා දක්වන්න.
  2. සරණංකර හිමියන් විසින් රචනා කරන ලද ග්‍රන්ථ දෙකක් නම් කරන්න.
  3. සරණංකර හිමි ලග්ගලට පිටුවහල් කරන ලද්දේ කුමන හේතුවක් නිසා ද?
  4. මෙරටට උපසම්පදාව ගෙන ආ රට හා ඒ සමග පැමිණි ප්‍රධාන හික්ෂුන් වහන්සේගේ නම ලියන්න.
  5. මහනුවර ඇසළ පෙරහැරෙහි සරණංකර හිමියන් විසින් කරන ලද වෙනස කුමක් ද?



## සමාන්තර පද

කිසියම් පදයකට අර්ථයෙන් සමාන අනෙකුත් පද සමාන්තර පද ලෙස හැඳින්වේ. ලේඛන කුසලතා වර්ධනය කර ගැනීම සඳහා සමාන්තර පද හඳුනා ගැනීම වැදගත් වේ. එමගින් ලේඛනයක් මනාව සකස් කිරීමට දායකත්වය ලැබෙන බැවිනි. රචනා ලිවීමේ දී අවස්ථාවට ගැලපෙන වචන යෙදීම සඳහා සමාන්තරවත් පද දැන සිටීම වැදගත් ය.

උදාහරණ:

- සඳ - වන්දයා, නිශාකර, තරුපති
- මව - අම්මා, මෑණියෝ

### ලිඛිත අභ්‍යාස

1. පහත සඳහන් පදවලට සමාන්තර පද පාඩමෙන් සොයා ලියන්න.
 

i. ග්‍රන්ථය	-	ii. ප්‍රවෘත්තිය	-
iii. ඔළුව	-	iv. උද්යෝගය	-
v. සමර්ථ	-	vi. ශාසනය	-
  
2. පාඩමේ යෙදී ඇති පහත සඳහන් පදවලට සමාන්තර පද සොයා ලියන්න.
 

i. විවිධ	-	ii. භාෂා	-
iii. අවසානය	-	iv. ප්‍රසාදය	-
v. සමයේ	-	vi. විශේ	-
  
3. වරහනට පිටින් දී ඇති වචනය වෙනුවට යෙදිය හැකි වචන තුනක් වරහන් තුළ ඇත. නො ගැලපෙන වචනය තෝරා යටින් ඉරක් අඳින්න.
 

i. අහස	(ගගන, ගුවන, නුබ, පවන)
ii. ගෙය	(නිවස, මැඳුර, භවන, විමන)
iii. දත්	(දත්ත, චූර්ණ, දසන්, දළ)
iv. මුහුද	(සමුද්‍ර, සයුර, රුවන්, සිඳු)
v. මුහුණ	(වන, සිසි, මුව, වුවන)

4. වරහනට පිටින් දී ඇති පදයට සමානාර්ථ පදයක් වරහන් තුළ ඇත. එම වචනය තෝරා යටින් ඉරක් අඳින්න.

- i. ප්‍රගතිය (පුහුණුව, සුගතිය, දියුණුව, විරතිය)
- ii. කීර්තිය (අයස, අපකීර්තිය, අභිමානය, යසස)
- iii. නියත (නිරත, නියම, නිරයාත, නිර්මිත)
- iv. ප්‍රවීණ (ප්‍රාවීන, නිපුණ, ප්‍රතිවීන, නවීන)
- v. ආවාස (නිවාස, ප්‍රාකාර, ප්‍රසාද, උද්‍යාන)

### ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස

1. පාඩම ශබ්ද නගා කියවන්න.
2. මෙම පාඩම ඔබේ මිතුරකුට/වැඩිහිටියකුට හඬ නගා කියවන්නට දී හොඳින් අසා සිටිමින් වැදගත් කරුණු සටහන් කර ගන්න.
3. සරණංකර හිමියන් පිළිබඳ තවත් ජීවන තොරතුරු ඔබේ ගුරුතුමා/ගුරුතුමියගෙන් අසා දැන ගන්න.
4. සරණංකර හිමියන්ගේ වර්තයෙන් ලබා ගත හැකි ජීවිතාදර්ශ පිළිබඳ මාතෘකානුකූල කතාවකට කරුණු එක්රැස් කරන්න. එම කතාව පන්තියට/සාහිත්‍ය සමිතියට ඉදිරිපත් කරන්න.
5. සරණංකර හිමියන් වැනි පහත සඳහන් විශිෂ්ට ගණයේ හික්මුන් වහන්සේ පිළිබඳ තොරතුරු සොයා පංතියට ඉදිරිපත් කරන්න.
  - තොටගමුවේ රාහුල හිමි
  - මිගෙට්ටුවත්තේ ගුණානන්ද හිමි
6. වචන රැස් කර ඒවාට සමානාර්ථ පද හා විරුද්ධාර්ථ පද ලියා පොත් පිංචක් සකස් කරන්න.